

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce: X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 3. 2023, č. j.: X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 28. 3. 2023, č. j.: X (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 12. 2022, č. j.: X, kterým byla žalobci pro nesplnění podmínek v § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), ve spojení se čl. 20 odst. 1 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení vyhlášené jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 228/1993 Sb. m. s. (dále jen „smlouva o sociálním zabezpečení“), zamítnuta žádost o starobní důchod.
2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že v době ode dne 31. 3. 1982 do dne 15. 9. 1983 pracoval v podniku OKR – Důl 9. květen jako 01 04 01 IAA horník. Pracovní poměr byl nucen ukončit kvůli odchodu do plného invalidního důchodu na následky úrazu ze dne 8. 11. 1982. Dle rozsudku Okresního soudu v Karviné, č. j. 20 C 182/96-51, mělo být předmětné Shodu s prvopisem potvrzuje X.

povolání celoživotním povoláním žalobce, a proto si nárokuje hornický důchod. Podnik OKR – Důl 9. květen považoval za nesporné, že by žalobce pokračoval na pracovním místě horníka i po uplynutí doby určité. V den úrazu žalobce podepsal pracovní smlouvu na deset let a dekret k vlastnictví bytu, jenže ke smlouvě se pak již nedostal, neboť byl asi týden v kómatu a následně se několik měsíců zotavoval. Jelikož byl žalobci odňat plný invalidní důchod, musel začít pracovat na méně kvalifikovaných pozicích s podstatným poklesem výdělku. Na území nynější České republiky pracoval ode dne 15. 8. 1984 do dne 28. 2. 1985 u České státní pojišťovny, ode dne 13. 3. 1985 v Továrně strojírenské techniky, koncernový podnik Náradí, a ode dne 22. 6. 1987 do dne 30. 7. 1987 u Dopravního podniku města Ostravy, poté se kvůli péči o matku přestěhoval na území nynější Slovenské republiky, kde byl zaměstnán ode dne 6. 8. 1987 do dne 28. 2. 1988 v Duslo Šaľa, ode dne 9. 4. 1988 do dne 31. 12. 1990 u Technických služeb města Šaľa a ode dne 14. 2. 1990 do dne 30. 4. 1990 u Městského kulturního střediska Šaľa. Organizace OKR – Důl 9. květen, Česká státní pojišťovna, Továrna strojírenské techniky, koncernový podnik Náradí, a Dopravní podnik města Ostravy, u nichž byl zaměstnán před rozdělením ČSFR, měly sídlo na území nynější České republiky a žalobce měl trvalý pobyt také na území nynější České republiky, k čemuž žalovaná nepřihlédla. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a proto žalobce žádá v České republice o přiznání starobního důchodu, případně i hornického důchodu, s přihlédnutím ke smlouvě uzavřené na deset let.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že u mužů narozených v roce 1957 činí podle přílohy k zákonu o důchodovém pojištění důchodový věk 63 roků a 8 měsíců. Žalobce dosáhl tohoto věku ke dni X a o přiznání tuzemského starobního důchodu požádal ode dne 4. 2. 2022. Podle čl. 20 odst. 1 smlouvy o sociálním zabezpečení se doby zabezpečení získané před rozdělením ČSFR považují za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl zaměstnavatel sídlo ke dni rozdělení. V návaznosti na čl. 16 odst. 1 Správního ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, publikovaného jako sdělení č. 117/ 2002 Sb. m. s. (dále jen „správní ujednání“), se pro účely čl. 20 smlouvy o sociálním zabezpečení u osob samostatně výdělečně činných za zaměstnavatele považuje okresní správa sociálního zabezpečení, které byla tato osoba povinna odvádět pojistné na nemocenské pojištění a důchodové zabezpečení. Vzhledem ke čl. 57 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, o koordinaci systému sociálního zabezpečení (dále jen „nařízení č. 883/2004“), nelze přiznat dávku, pokud doba pojištění získaná podle tuzemských právních předpisů nedosahuje jednoho roku. Žalobcovy doby pojištění ode dne 15. 2. 1990 do rozdělení ČSFR jsou slovenskými dobami pojištění, a proto byla žalobcova žádost postoupena k dalšímu řízení slovenskému nositeli pojištění. V České republice byl žalobce účasten důchodového pojištění jen 31 dnů u organizace Mark2 Corporation Czech a.s. v období ode dne 1. 7. 2019 do dne 13. 8. 2019, a tedy nezískal dobu jednoho roku nezbytnou pro nárok na starobní důchod. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
4. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
5. Dne 8. 6. 2022 podal žalobce žádost o starobní důchod s přiznáním ode dne 4. 2. 2022, v níž uvedl, že ke dni 31. 12. 1992 měl trvalý pobyt na území Slovenské republiky. Přípisem žalované ze dne 26. 8. 2022 byl žalobce vyrozuměn, že ze žádosti nebylo zřejmé

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

sídlo žalobcova zaměstnavatele ke dni 31. 12. 1992 nebo naposledy před tímto dnem, protože se žalovaná obrátila na Sociální pojišťovnu Bratislava se žádostí o zaslání evidenčního materiálu o dobách pojištění získaných přede dnem 1. 1. 1993.

6. Žalovaná dne 21. 12. 2022 vydala prvoinstanční rozhodnutí, kterým žádost o starobní důchod zamítla pro nesplnění podmínek v § 28 zákona o důchodovém pojištění. Jak je zjevné z odůvodnění, žalobce ke dni 4. 2. 2022 získal pouze 31 dnů doby českého důchodového pojištění, čímž nesplnil podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na starobní důchod podle českých právních předpisů ani podmínku jednoho roku pro získání nároku na starobní důchod podle nařízení č. 883/2004. Samostatným přípisem ze dne 22. 12. 2022 byl žalobce informován, že k rozhodnutí o žádosti o důchod za doby pojištění získané do dne 31. 12. 1992 a v případě jeho přiznání i k výplatě důchodu je příslušná Sociální pojišťovna – ústředí v Bratislavě, které byla žádost postoupena. Mezistátní důchodové pojištění bude ukončeno rozhodnutím Sociální pojišťovny.
7. Dne 23. 1. 2023, s následným doplněním dne 26. 1. 2023, žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky, v nichž nesouhlasil s celkovou dobou pojištění pro účely přiznání starobního důchodu. Námitková tvrzení se shodují se žalobními body.
8. V napadeném rozhodnutí žalovaná potvrdila prvoinstanční rozhodnutí. Žalovaná uvedla, že vzhledem k žalobcově samostatné výdělečné činnosti na území Slovenska v období ode dne 15. 2. 1990 do dne 31. 8. 1994 se všechny doby pojištění získané podle československých předpisů do dne 31. 12. 1992 musí kvůli čl. 20 odst. 1 smlouvy o sociálním zabezpečení a čl. 16 odst. 1 správního ujednání posoudit coby slovenské doby pojištění, ačkoli některé z nich byly získány na území dnešní České republiky. Dle evidenčního listu důchodového pojištění vystaveného dne 17. 9. 2019 organizací Mark2 Corporation Czech a.s. byl žalobce účasten důchodového pojištění v České republice pouze v období ode dne 1. 7. 2019 do dne 13. 8. 2019. Žalobce nezískal dostatečnou dobu pojištění (alespoň dobu jednoho roku) pro nárok na starobní důchod podle českých právních předpisů, protože byly jeho námitky shledány nedůvodnými.
9. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Podle § 28 zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.
11. Podle § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 35 let a dosáhl důchodového věku po roce 2018.
12. Podle čl. 20 odst. 1 smlouvy o sociálním zabezpečení doby zabezpečení získané přede dnem rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky se považují za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl zaměstnavatel občana sídlo ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky nebo naposledy před tímto dnem.
13. Podle čl. 16 odst. 1 správního ujednání u osob samostatně výdělečně činných se za zaměstnavatele pro účely článku 20 Smlouvy považuje okresní správa sociálního

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zabezpečení, které byla tato osoba povinna odvádět pojistné na nemocenské pojištění a důchodové zabezpečení.

14. Soud konstatuje, že pokud žalovaná vycházela z příslušnosti k právním předpisům dle smlouvy o sociálním zabezpečení a správního ujednání, správně došla k závěru, že není příslušná k věcnému rozhodnutí o přiznání starobního důchodu podle zákona o důchodovém pojištění, jelikož k tomu jsou příslušné slovenské orgány sociálního zabezpečení, tj. Sociální pojišťovna, ústředí v Bratislavě.
15. Žalovaná tedy po tomto závěru vycházela ze čl. 19 správního ujednání, který stanoví, že pokud je žádost o dávku důchodového zabezpečení uplatněna u nositele zabezpečení jednoho smluvního státu, tj. v daném případě u žalované, a k rozhodnutí o dávce je příslušný nositel zabezpečení druhého smluvního státu, tj. v daném případě Sociální pojišťovna, ústředí v Bratislavě, žádost se postoupí nositeli zabezpečení tohoto druhého smluvního státu, což žalovaná učinila a žalobce o tom uvědomila. V postoupení žádosti „nositeli zabezpečení tohoto druhého smluvního státu“, tj. Sociální pojišťovně, ústředí v Bratislavě, soud neshledal pochybení. Jelikož čl. 19 správního ujednání neuvádí nic o tom, že by měl žádost postupující orgán zabezpečení vydat ohledně postoupení žádosti jakékoliv rozhodnutí, je nutno aprobovat postup žalované stran informování žalobcem prostým přípisem.
16. Ustanovení čl. 16 odst. 1 správního ujednání a čl. 20 odst. 1 smlouvy o sociálním zabezpečení žalovaná použila zcela opodstatněně, neboť se týkají stanovení příslušnosti k právním předpisům ohledně důchodových dávek pro doby pojištění před rozpadem ČSFR. O žalobcově českém starobním důchodu sice žalovaná rozhodla zamítnutím žádosti, nicméně nepřiznaný starobní důchod se týká dob pojištění, které žalobce získal v České republice až po rozdělení ČSFR v období ode dne 1. 1. 1993. Je tedy zjevné, že o těchto českých dobách pojištění byla žalovaná příslušná věcně rozhodnout, na rozdíl od federálních dob pojištění vzniklých do dne 31. 12. 1992, které se v případě žalobce považují za slovenské doby pojištění a o nichž byla věcně příslušná rozhodnout pouze Sociální pojišťovna, ústředí v Bratislavě, jak bylo uzavřeno výše. Na žalobcovu věc se naopak nevztahuje čl. 20 odst. 2 smlouvy o sociálním zabezpečení o příslušnosti podle trvalého pobytu, neboť ke dni 31. 12. 1992 byl žalobce osobou samostatně výdělečně činnou, pro kterou byl ve čl. 16 odst. 1 správního ujednání definován zaměstnavatel.
17. Žalovaná nepochybila, když zamítla námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, které bylo vydáno v souladu se zákonem. Napadené rozhodnutí nevykazuje takové vady, k nimž by soud musel přihlédnout ex offio, jelikož napadené rozhodnutí je srozumitelné a přezkoumatelné, stejně tak i předcházející prvoinstanční rozhodnutí. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí vypořádala s důvodem vedoucím k zamítnutí žádosti o starobní důchod, když podle názoru soudu správně aplikovala příslušná ustanovení zákona o důchodovém pojištění i smlouvy o sociálním zabezpečení a správního ujednání. Soud se plně ztotožnil s obsahem odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť odpovídá předmětné zákonné úpravě. Tvrzení žalobce o pracovních činnostech v době do dne 31. 12. 1992 budou předmětem rozhodování slovenského nositele pojištění. Soud rovněž přezkoumal zákonnost napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení a nezjistil žádné skutečnosti, které by byly způsobilé k jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení žalované. Soud na rozdíl od žalobce v této věci neshledal pochybení žalované při vydání napadeného rozhodnutí a sám žalobce, na němž spočívá důkazní břemeno ve smyslu § 52 správního řádu, nepředložil při podání žaloby ani v průběhu soudního řízení žádné

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

důkazy, na jejichž základě by bylo možno dospět k závěru, že byly zjištěny nové rozhodné skutečnosti mající vliv na přiznání starobního důchodu, což by bylo důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované.

18. Soud také připomíná, že v řízení o přiznání starobního důchodu jsou základním důkazním prostředkem evidenční listy důchodového pojištění. To neznamená, že rozhodné skutečnosti nelze prokázat jinak; je možné užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 3 Ads 89/2006–65). Pokud měl žalobce za to, že evidenční listy v jeho věci neobsahují přesné či úplné údaje, a proto byla doba pojištění stanovena nesprávně, bylo na něm, aby předložil příslušné důkazy osvědčující dobu pojištění, což ovšem neučinil.
19. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
20. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalované žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. června 2024

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.